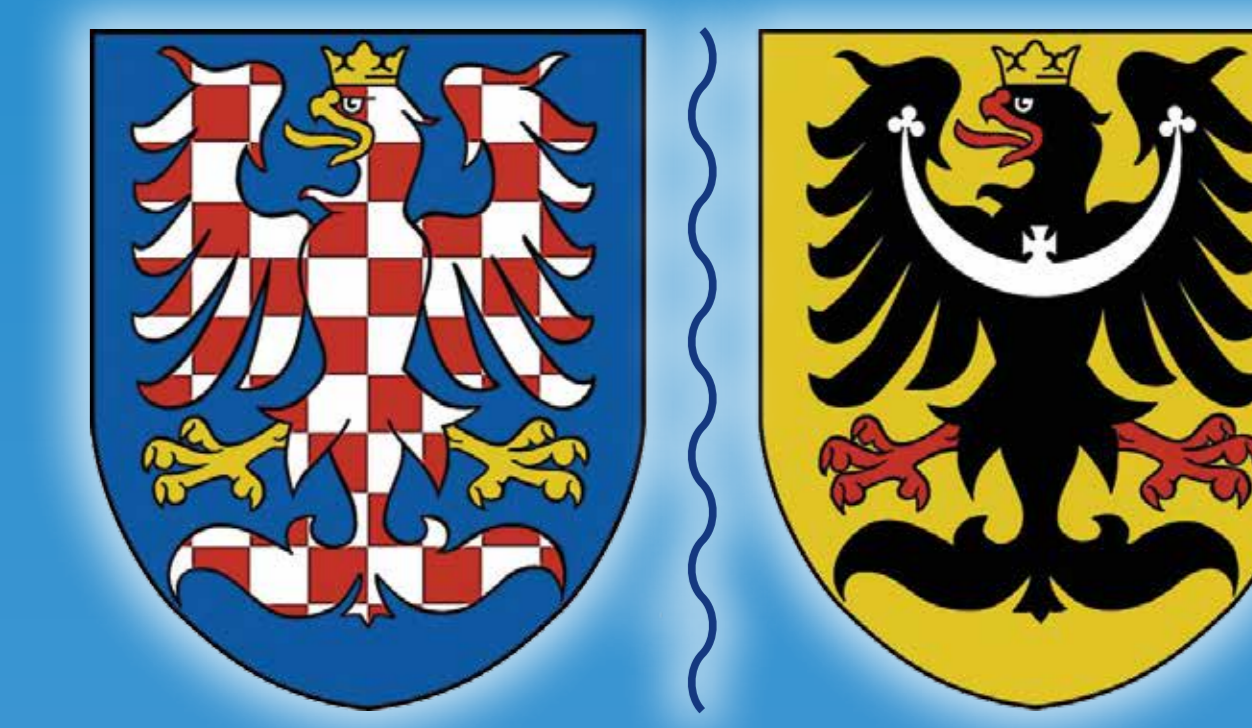
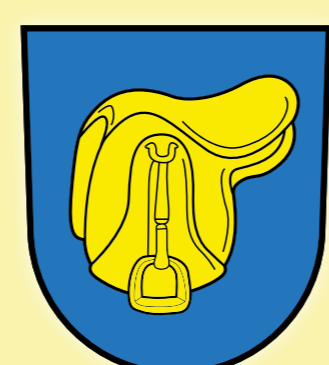

Region Slezská brána

Region Slezská brána je dobrovolným svazkem 3 měst a 6 vesnic. Nachází se na obou březích řeky Ostravice, tj. jak ve Slezsku, tak na Moravě. Jeho rozloha činí 77 km². K 1. 1. 2013 v něm žilo 25 tis. obyvatel.

Obec Sedliště

Sedliště byly pravděpodobně založeny příslušníky lužického šlechtického rodu Baruthů, kteří si s sebou přivedli své krajany někdy ve 13. století. V písemných pramenech jsou však připomínány až na počátku 14. století. Jedna z prvních podrobnějších informací pochází až z roku 1580. Sedliště měly tehdy 29 osedlých a v rámci ostatních vesnic frýdeckého panství patřily k těm největším. V obci byl rybník a mlýn. Podle urbáře z roku 1636 přibyl panský dvůr a také soustava 7 panských rybníků pro chov ryb. Některé rybníky byly zrušeny v 2. polovině 18. století, zbývající jsou postupně obnovovány a při Ostravické Datyřice tak vzniká příjemná lokalita vhodná k odpočinku a rekreaci. Místo, které stojí za to navštívit.

Na popud majitele frýdeckého panství Jiřího z Oppersdorfu byl v Sedlištích v roce 1638 postaven dřevěný kostel, který si svou podobu v převážné míře uchoval do současnosti. Je zasvěcen Všem svatým. Poslední úprava vnější podoby byla provedena v první polovině šedesátých let 19. století. Kostel Všem svatých je dnes jednou z nejvýznamnějších památek dřevěné sakrální architektury na Severní Moravě a ve Slezsku. Jeho budova prošla několika fázemi oprav, které byly završeny v letech 2011 až 2012 rozsáhlou rekonstrukcí. Při ní došlo především k výměně nosných trámů obvodových stěn, střešní konstrukce a šindelové krytiny a také k rozsáhlé restauraci výmalby interiéru. Kostel je přístupný i mimo duchovní obřady. Provede vás po něm průvodce z Muzea Lašská jízba a sedlišťské fary. V Sedlištích je kromě kostela celá řada drobných památek sakrálního charakteru. Za všechny uvedme alespoň starý hřbitov u kostela s litinovými kříži nebo kamenné sochy Panny Marie Frýdecké a svatého Jana Nepomuckého hned za jeho dřevěným plotem. Z několika křížů vyniká dřevěný kříž při hlavní cestě na Frýdek. K těm menším sakrálním objektům, které byly restaurovány nebo zcela nově vystavěny v posledních letech, patří například kaple Panny Marie nedaleko lokality v Liskovci – Hájků nebo dřevěný sloup se ztvárněním svatého Huberta v místní části Rohov, poblíž hranic s obcí Řepiště.

Na konci 18. století byly Sedliště druhou největší obcí frýdeckého panství. Počátkem 40. let 19. století zde žilo 781 obyvatel, v obci bylo 15 selských gruntů. Ve 2. polovině 19. století mělo v Sedlištích velký ohlas české národní hnutí. V obci bylo už v roce 1852 čtrnáct odběratelů knih. Traduje se, že už v r. 1865 vznikla v obci první knihovna. V takovém kulturním ovzduší se dařilo i významným osobnostem, z nichž je nutno jmenovat alespoň Jožu Vochalu (1892 – 1965), slezského národopisného pracovníka, který sice nebyl rodákem, ale jeho činnost je se Sedlištěmi neodlučitelně spjata. Tento neúnavný vlastivědný činovník byl také jedním z hlavních iniciátorů a pak hlavní osobností Národopisného sdružení Sedlišťanů. Sdružení sice zaniklo s Vochalovou smrtí, nicméně jeho odkaz je patrný dodnes minimálně v podobě Muzea Lašská jízba, otevřeného v roce 1977. Jsou tu shromážděny početné předměty z domácností, nábytek, zemědělské nářadí, řemeslnické nástroje, mužské i ženské kroje, písemnosti, náboženské tisky, mnoho jedinečných dokladů života předchozích generací Sedlišťanů. Sběratelská činnost zůstala zdejšími obyvateli vlastní, sbírka muzea je totiž stále doplňována dary občanů. Vedle stálé expozice se v muzeu pořádají také programy pro školy a výstavy. Období druhé poloviny 19. století a počátku 20. století je v Sedlištích spojeno se vznikem mnoha spolků. Tím nejstarším byla již v 70. letech 19. století Sedlišťská beseda. Další dva dokonce působí dosud. Jde o sbor dobrovolných hasičů založený v roce 1891 a hornicko-hutnický spolek Rozkvět (dnes s názvem hornický spolek Rozkvět), který zahájil svou činnost o deset let později. Na doplnění připomeňme ještě roku 1906 vzniklý včelařský spolek, Besídku venkovského dorostu z roku 1940, Tělocvičnou jednotu Sokol Bruzovice – Sedliště založenou v roce 1920 a TJ Orel z roku 1924.

Na přelomu 19. a 20. století prochází vesnice velkou proměnou. Dřevěná stavení jsou postupně nahrazována zděnými a jejich obyvatelé velkým dílem přestávají pracovat v zemědělství a hledají si nová zaměstnání v průmyslových podnicích v okolí. Roku 1920 byla v obci zřízena pošta, ve 20. letech byla do obce zavedena autobusová doprava a roku 1932 i elektrina.

Nejvyšší bod v obci se nachází na kopci Černá země (374 m. n. m.), dříve nazývaném Baba, ze kterého je krásný výhled na panoráma Moravskoslezských Beskyd s Lysou horou. Také z tohoto důvodu vznikla v kruhu okolo Joži Vochaly ve 20. letech myšlenka zřídit na tomto místě mohylu pro Petra Bezručce. K realizaci tohoto smělého plánu pak sice z různých důvodů nedošlo, vrchol Černé země přesto nezůstal prázdný. V září 1932 zde byl slavnostně odhalen náhradní pomník Osvobozené půdy s betonovou maketou pluhu, který je v poněkud pozměněné podobě symbolem tohoto místa do současnosti. Roku 1962 byl vrchol Černé země alespoň po básníkově nazván Bezručovou vyhlídkou. Výhledy na panoráma Beskyd ale nejsou jediným potěšením z krásné přírody, kterého se může návštěvník Sedliště dostat. Za pozornost rozhodně stojí také studánky v Datyřském lese, zejména pak studánka Ryninka nacházející se na hranici se sousedními Václavovicemi.

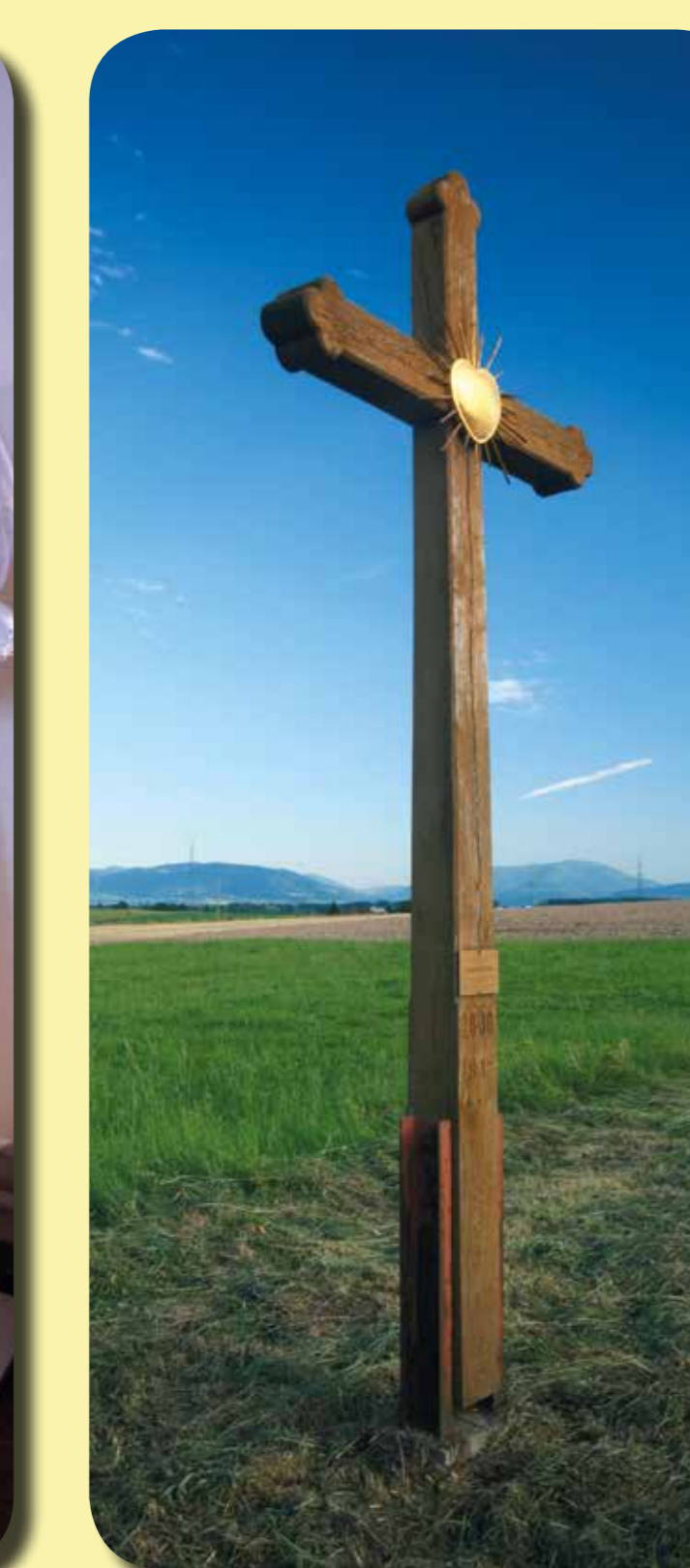
Interiér kostela Všem svatých – pohled na hlavní oltář

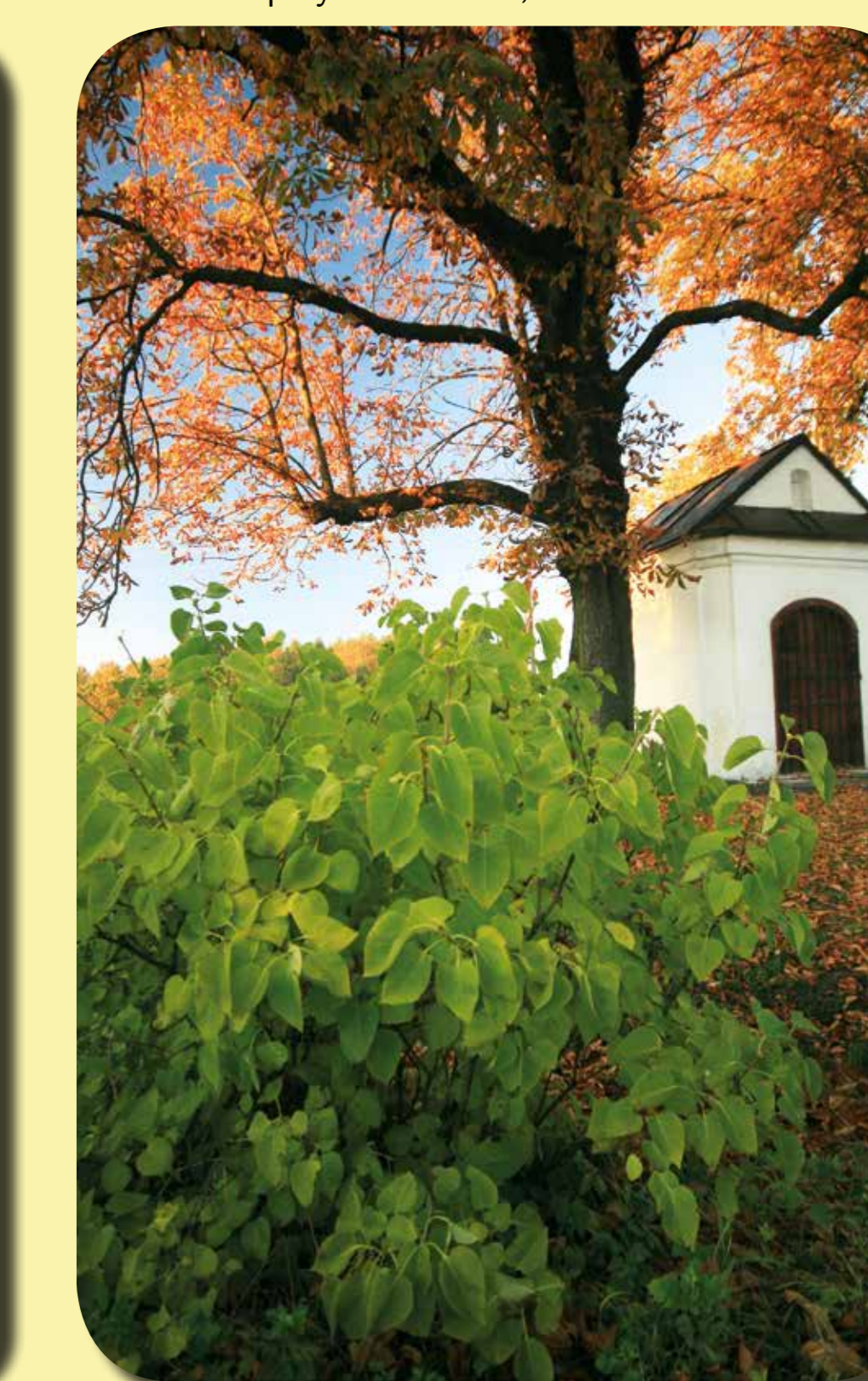
Památník osvobozené půdy na Černé zemi, foto kolem r. 1935

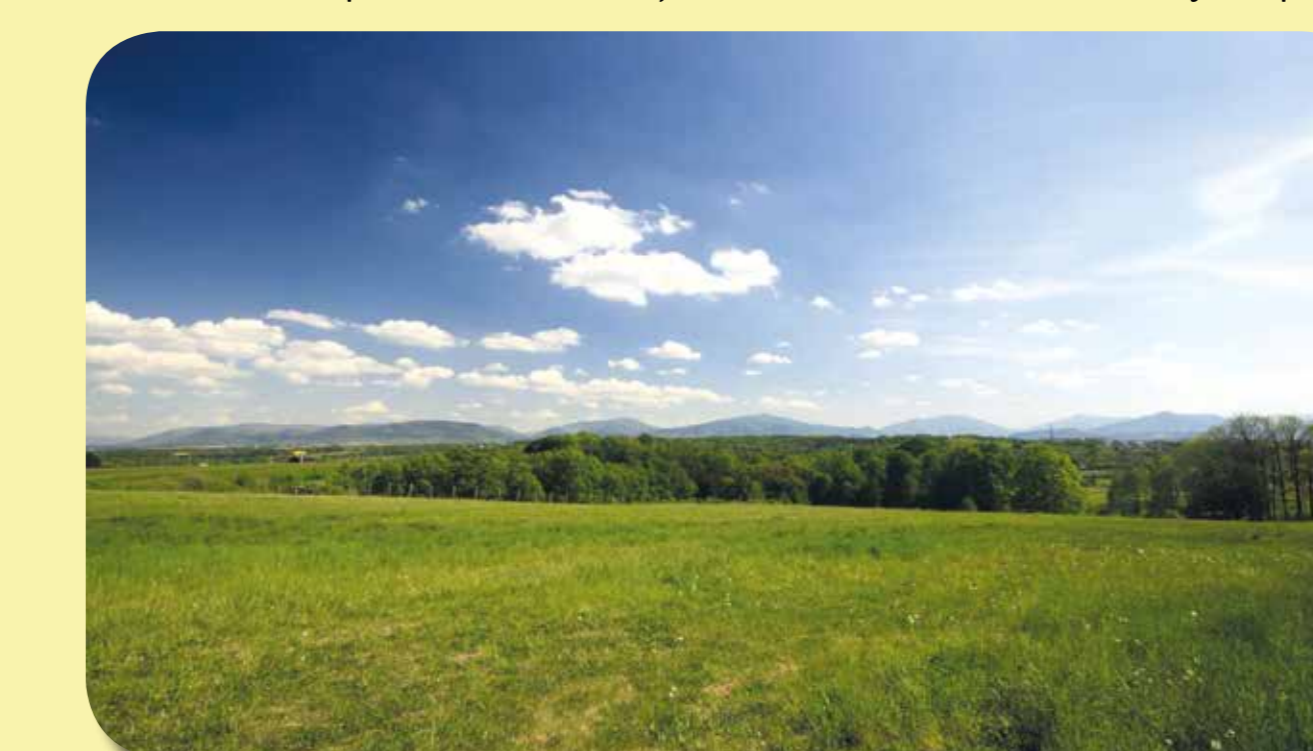
Expozice Muzea Lašská jízba

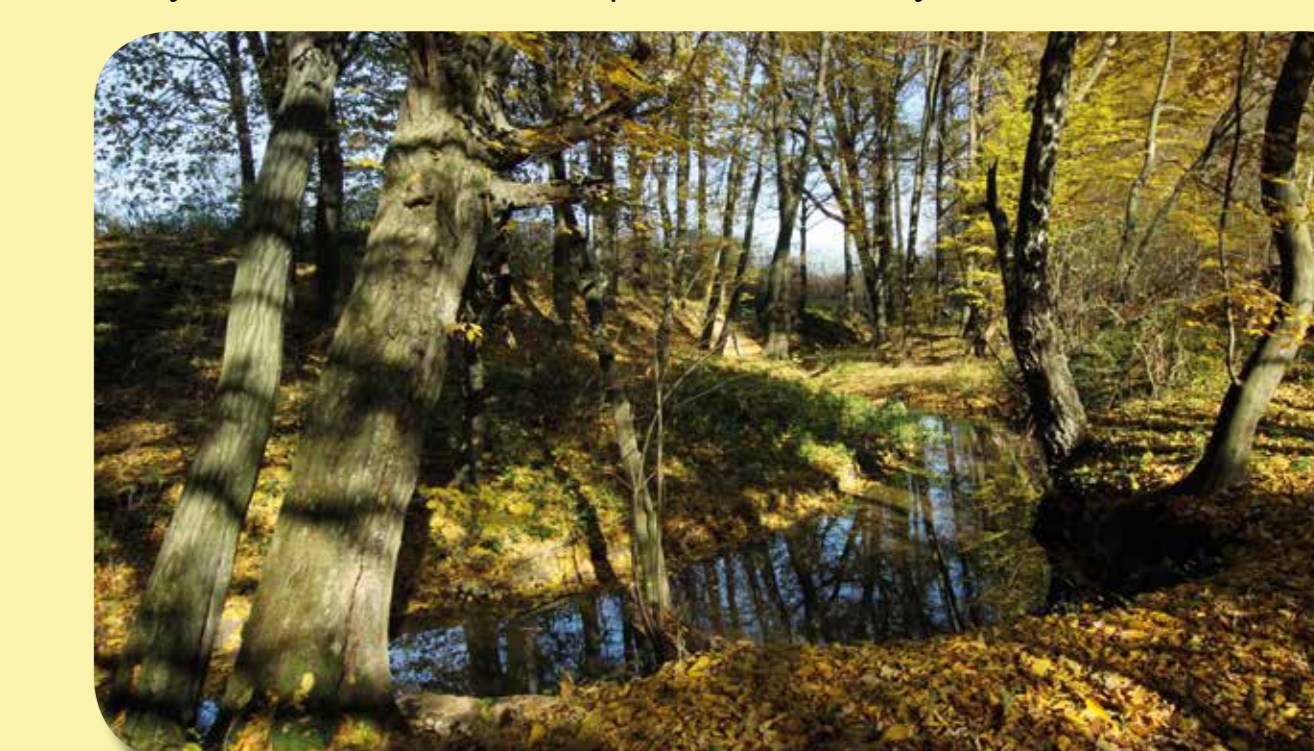
Dřevěný kříž při hlavní cestě na Frýdek

Kaple Korunování Panny Marie v Mlýnský

Výhled na Moravskoslezské Beskydy z Bezručovy vyhlídky

Příroda v okolí Ostravické Datyřice

Centrum obce Sedliště s pomníkem padlých v první světové válce před kostelem Všem svatých, foto z r. 1938

Praporek hornického spolku „Rozkvět“ z Sedliště

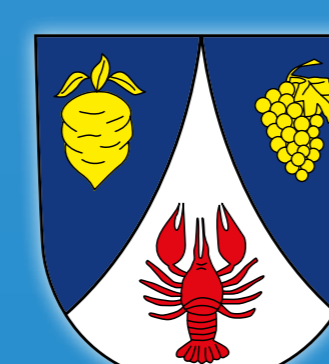
Kaňovice

Počet obyvatel
k 1. 1. 2013: 295
Rozloha: 2,59 km²

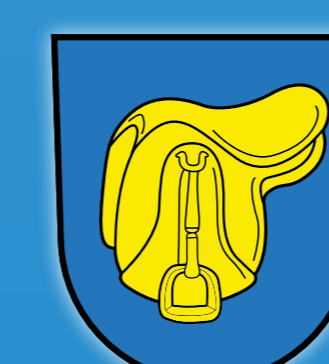
Paskov

Počet obyvatel
k 1. 1. 2013: 4005
Rozloha: 11,78 km²

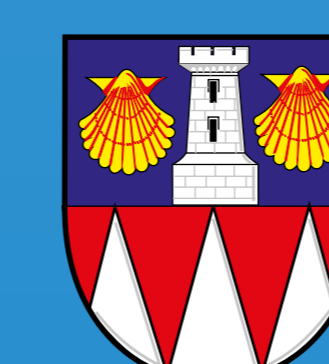
Řepiště

Počet obyvatel
k 1. 1. 2013: 1775
Rozloha: 8,01 km²

Sedliště

Počet obyvatel
k 1. 1. 2013: 1494
Rozloha: 9,90 km²

Sviadnov

Počet obyvatel
k 1. 1. 2013: 1670
Rozloha: 4,76 km²

Šenov

Počet obyvatel
k 1. 1. 2013: 6112
Rozloha: 16,63 km²

Václavovice

Počet obyvatel
k 1. 1. 2013: 1905
Rozloha: 5,67 km²

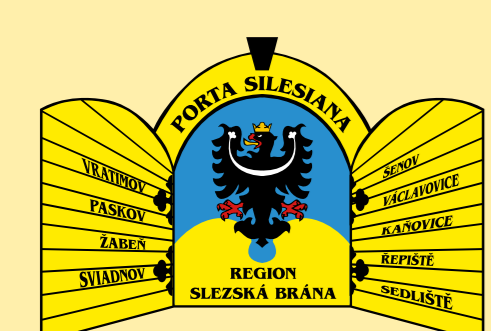
Vratislavice

Počet obyvatel
k 1. 1. 2013: 6945
Rozloha: 14,20 km²

Záběh

Počet obyvatel
k 1. 1. 2013: 749
Rozloha: 3,30 km²

Turistický informační systém Regionu Slezská brána byl realizován v roce 2013 za finanční podpory Moravskoslezského kraje z programu Podpora turistických oblastí

Fotografie a historické dokumenty:
Miroslav Lysek | David Pindur
Mapové podklady: 3A Design s. r. o.

Jazyková korektura: Kateřina Piechowicz
Grafická úprava a tisk: Image Studio s. r. o.

Projekt nosné konstrukce: Kamil Zezula
Výroba a montáž nosné konstrukce: Milan Lanča
Projektové řízení: Miroslav Lysek

